

a Eivissa (PzCabrero); a Menorca un *kurpatá* és en general un 'turó més o menys encinglerat', i no solament a *Es Kurpatá* o *s askurpatá* nom d'un putget del terme de Mercadal (1964). *Corpató, corpatell, corpatera, corpeti*.

Corba f. la femella [1460, JRoig, *Spill*, 5078, rimant amb *orba* 'cega'], 'peix com la *corbina*' [1324; així eiv., Castelló, *Ibiza y Form.*, p. 120]; *corbina* (BDC XI, 41), ll. CORVINA; *corbineta*.

Corbàs (supra). *Corbatera* sobretot nom de lloc (Roca *Corbatera*, punta culminant del Montsant; una altra sobre Vilanova de Sau; una cap a Palamós, etc.). *Corbatii* 'corbató, cria del corb' (StVicentF, *Serm.* I, 20.24), lliçó que no em sembla segura: potser s'hauria hagut de llegir +*corbató* que és la forma més coneguda (tot i que *AlcM* no l'ha trobada més que com a NP) i és la que usa el mateix StVicent quan conta la mateixa anècdota en la *Quaresma*;² oc. ant. *corbatii(n)*. Cf. la citada pron. eivissenca i balear *kurpató*. *Corbera* NL significà indiscutiblement 'lloc de corbs, niu de corbs'; les idees reproduïdes per *AlcM* en les línies 5-17 de la nota ETIM. són òbviament desencaminades per no dir absurdes, i no mereixien cita: és sabut que les meritòries etimologies toponímiques de Balari ho són en quasi la meitat dels casos; però les de Fouché (gens meritòries), molt pitjor.

Corball [1313], nom de peix, 'corbina' [*corbayll*, a. 1313], citat junt amb l'anfós en una llista de peixos venuts a Balaguer (*BABL* XII, 421), *corbay* en un ban barceloní de 1349-56 (*DBal.*), en una altra, també amb l'anfós, de St. Celoni, a. 1370 (ib. XII, 148; «amffós, *corbayll*, peys rey, lissa», ross., 1379 llegit a tort *torbayll*, Alart, *InuLC*); en les llistes de peixos que dona OPou figuren junts «*corball*: coracínus; *corp*: corvus» (*ThPu.*, 64); «lo peix, que era *corball* amb suc, molt gustós», B. de Maldà, *Coll. B. Vida*, 84; «*corball*: corvina, pece» en Sanelo (II, 11v); mall. *es-corbay*=cast. *corvina* (JMBover, *NotIslMall.*, 1834, p. 23), i un *askorbái* és també el que hi vaig sentir (Cala rajada, 1969); segons Plaia diuen *corball* a Barcelona i a Calella de Palafrugell, per a la *Scionea regia*, que és *corvina* en castellà i *corbina* a Palamós, L'Escala, Cadaqués i d'altra banda a St. Felu i a Tossa (*Proa* de Palamós, jul. 1960, p. 8).

¹ BDC x, 77. Sovint es troba ancorat en la toponímia: *Roc del Górp* a Cotlliure, i a Sureda, *fún del górp* a Montesquiu i a la Clusa, *Roc. del Gorp* prop de Sant Joan d'Albera i dos o tres en els termes de Ceret i de Morellàs (1960). — ² «Als pullins dels corbs dona la vianda N. S. Déu: lo corp mascle és molt celós de la muller, e los *corbatons*, com ixen dels ous, són cenrosos e no negres, e lo corp veu que no li semblen: ve la celosia, e no ls vol péxer ---», 258.40.

CORB II, adj., vulgarment *corbo*, del ll. CŪRVUS 'curvat', 'corb', encorbat'. □ 1.ª doc.: S. XIV.

En la *Questa del Sant Graal*, versió mallorquina de Reixac, S. XIV, es llegeix repetidament: «lo capelà, hom vel e *corp*», «Caým trasch un coltel *corp*, e sí

lo-n ferí per la mamela asque<r>ra» (105.30, 161.20). El trobem més tard en els *Sermos* de StVicentF: «una dona que anave *corba*, axí que a penes podia veure lo cel» (I, 206), Ausiàs Marc, etc. No és estrany avui a l'ús colloquial del català central, almenys en el sentit d'encorbat' parlant de persones: «no vagis tan *kórbu*» ens recomanaven quan érem criatures, ben cert sempre amb -o (pron. u), però era un ús del mateix tipus que *cego*, *calbo*, *manco*, *llosco* (també *llosc*, aquells només en -o), i al capdavant igual al de *guerxo*, *guenyo*, admesos literàriament. Com que *corb* (pron. *kórp*) ensopega amb obstacles i repugnàncies no ben injustificades, i limitar-se a *encorbat*, al capdavant és tolir una mica l'idioma, potser convindria declarar tolerable la forma *corbo* en el llenguatge colloquial, tal com pràcticament ja s'ha fet amb *cego*, *manco*, *calbo*.

Fora d'això s'usa també amb certs valors o usos especials. P. ex. es diuen *kórbes* les cabres que tenen les banyes torçades cap endarrere, almenys a la vall de Cardós (Estaon, 1935). A Cerdanya se sent *kórp* parlant dels pins, i a Vallcebollera *el Pi Corb* funciona quasi com a topònim d'un paratge ben conegut del terme (1959). Més nombrosos són encara els casos en què el mot ha quedat definitivament estereotipat com a topònim. *Peiracorba* a la Vall de Querol, *Medacorba* entre les valls Ferrera i de Solcén, *Riucorb* a la Segarra, afluent de l'Alt Gaià, *Montcorb* a la Selva (Riudarenes), sense parlar de diversos indrets anomenats *El Corb*, i sobretot els nombrosos *Rocacorba*. Notem, però, el desplaçament semàntic que es produeix sovint en aquests noms: si observeu el grandió i cèlebre santuari de Rocacorba, al cim de la serra d'aquest nom, entre el Gironès propi i la vall de Llémena-Finestres, veieu que no hi ha una roca curva ni encorbada sinó balmada, però amb balmadura escairada i no pas curvillnia: és una rocassa enorme que té forma de proa de vaixell damunt la qual sorgeix l'edifici del Santuari; de l'altre *řoka-kúrbø*, que hi ha en els Aspres, no gaire a llevant del Canigó (terme de Prunet i Bellpuig) si la forma no és exactament la mateixa, hi ha tanmateix quelcom de comparable. En altres noms es tracta de *cova-corba*; o bé, amb un sinònim *Esplugacorba*, indret ben conegut a Ribagoça, on la pronúncia de *pl* com a *pl̩* i la debilitat de l'articulació que allà donen a la -g, ha conduït a la pronúncia moderna *Espiacorba* (terme de Cornudella de Valira, 1957).

DERIV.: Incloent-hi les formes corresponents al femení substantivat. Com a terme geomètric el *DFA*. no més admet *corba*, i no una forma de tipus savi; Moll m'escrivia el 6-VII-1935 que amb aquest caràcter li hauria semblat preferible dir *una curva*; jo m'he acostumat a dir *una corba*, ja fa molt anys, i no observo que això es percebi com a xocant, tanmateix són molts els qui són del parer d'En Moll; potser la decisió més prudent fóra declarar admissibles totes dues formes, o bé matcar una certa preferència a favor de *corba* però admetent *curva* com a permisible, i esperar que l'ús decideixi.

Corba es pren en diversos usos substantivats: 'cer-